

LOKALE EN REGIONALE GESCHIEDENIS ALS NIEUWS

EEN INTERVIEW MET REIN VAN DER SLEEN, CHEF NIEUWSDIENST VAN HET NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN

girbe buist

"Als historici iets nieuws ontwikkelen komen ze daar zelden of nooit mee naar buiten. Ze houden dat voor zich en anderhalf jaar na dato komen zij misschien een keer met een publicatie."

- Hoeveel belangstelling heeft het Nieuwsblad voor Lokale en Regionale Geschiedenis?

We merken duidelijk dat de belangstelling voor lokale en regionale geschiedenis toeneemt en dat vindt zijn weerslag in onze krant. Wij hebben zelfs een eigen rubriek voor lokale geschiedenis: de Noorder Rondblik. Daarin wordt al dan niet in samenhang met een jubileum, het zoveeljarig bestaan van een dorp of de huldiging van een figuur naar de geschiedenis terug-gegrepen.

Aan echt schokkende zaken wordt daarnaast aparte aandacht besteed. Als er bij voorbeeld een publicatie komt over de betekenis van Noordelijke knokploegen in de jaren mei 44 - mei 45 dan zal onze krant daarover uiteraard schrijven.

- Welke criteria hanteren jullie bij de beslissing over publicatie?

In principe hebben wij voor alles belangstelling wat een nieuw licht op de geschiedenis werpt. Voor ons is een onderzoek interessant als het met nieuwe ontdekkingen komt of historische gebeurtenissen in een nieuw perspectief plaatst. Daarnaast is een actuele aanleiding belangrijk. In de vorm van een onderzoek, publicatie of gebeurtenis moet er een kapstok in het heden zijn. Een artikel moet zowel interessant als actueel zijn. Zonder reden een verhaal over bij voorbeeld de 80-jarige oorlog publiceren, wat misschien wel in een vaktijdschrift gebeurt, doen wij niet. Ten slotte zijn wij als Noordelijke regionale krant uiteraard vooral in noordelijke aangelegenheden geïnteresseerd.

- Hebben jullie met de Noorder Rondblik een bepaalde doelgroep voor ogen?

Nee; wij hebben geen speciale doelgroep voor ogen. Wel hangt de aantrekkelijkheid van een verhaal voor de lezer af van de plaats waar dit verhaal zich afspeelt. Ook is de leeftijd van de lezer belangrijk. Iemand die bepaalde gebeurtenissen nog heeft meegemaakt zal daarvoor meer belangstelling hebben dan iemand zonder die ervaringen.

- Hoe staat het met het aanbod van artikelen over historische onderwerpen?

Wij hebben een behoorlijk aanbod van zulke artikelen. Het aanbod van allerlei verhalen over historische onderwerpen illustreert de groeiende belangstelling voor regionale geschiedenis. Tien jaar geleden kwamen men niet zo snel met een artikel naar de krant als nu.

- Hoe ligt de verhouding vakhistorici/amateurhistorici bij het aanbod van artikelen?

Ik denk dat het hoofdzakelijk amateurhistorici zijn die wat aanbieden. Vakmensen weten volgens mij nog te weinig de weg naar de krant. Ik heb de indruk dat zij

zich alleen richten op hun vaktijdschriften en te weinig rekening houden met het feit dat hun onderzoek ook voor een groter publiek interessant kan zijn. In de Nederlandse journalistiek zie je vaak dat de media inspringen op opzienbarende verhalen in vaktijdschriften. Waarom komen onderzoekers niet zelf naar de krant om te zeggen dat ze belangrijke zaken hebben gevonden? Pas als er commerciële belangen meespelen dan doen zij dat veel sneller.

Als Philips morgen met een nieuw apparaat op de markt komt, dan staat dat overmorgen in alle media, maar als historici iets nieuws ontwikkelen komen ze daar zelden of nooit mee naar buiten. Ze houden dat voor zich en anderhalf jaar na dato komen zij misschien een keer met een publicatie.

Aan de andere kant wordt er soms ook door onderzoekers overdreven. Soms komt een onderzoeker enthousiast aanzetten met de resultaten van een uitgebreid onderzoek, terwijl ik mij afvraag wat ik in godsnaam met die resultaten moet, omdat zij mij en de lezer totaal niet aanspreken.

- Ondernemen jullie zelf stappen om je over een bepaald onderzoek te informeren?

Jawel, maar dan moeten we eerst lucht krijgen van een bepaald onderzoek. Ik zit niet bij de onderzoeker op schoot, zodat de onderzoeker of zijn medewerkers ons eerst zal moeten inlichten. Wel hebben we een wetenschapsjournalist die met allerlei universiteiten en hogescholen contacten heeft. Deze instituten geven regelmatig persberichten uit die voor deze journalist vaak aanleiding zijn om actie te ondernemen.

- Welke weg kan een historicus die in een krant wil publiceren het beste bewandelen?

Hij kan het beste contact met die krant opnemen en iets van zijn onderzoek laten zien, zodat de krant de journalistieke waarde kan inschatten. Hij moet zich echter wel goed realiseren dat de krant zich altijd het recht voorbehoudt te beslissen over de vorm en het accent van de publicatie. Een kranteman zal het onderzoek echt niet zo gauw de grond in gaan boren, maar bekijkt het vaak vanuit een ander standpunt dan de onderzoeker. De journalist zal vooral vakidiotisme proberen uit te schakelen en zoveel mogelijk streven naar een lezenswaardig, interessant en actueel verhaal. Een onderzoeker kan jarenlang onderzoek hebben verricht en zijn resultaten uiterst belangrijk vinden, terwijl de journalist er misschien in vijf minuten doorheen loopt en het maar niets vindt.

- Hoeveel waarde hechten jullie aan de stijl en het taalgebruik van een bijdrage?

We vinden wel dat een verhaal op zijn minst leesbaar moet zijn. Als je als onderzoeker interessante materie alleen in vakjargon verwoordt, schiet je volgens mij je doel voorbij. Toch blijft voor mij de inhoud van een stuk meer bepalend dan de stijl. Als een verhaal maar enig journalistiek hout snijdt dan wil ik het hebben, ook al is het in nog zulke kloterige taal geschreven.

- In hoeverre kan een historicus de krant gebruiken om vervolg op pagina 110

NUTTIGE ADRESSEN

In onderstaande lijst zijn geen oudheidkamers opgenomen.

friesland

- Federatie van Friese Musea en Oudheidkamer, Eewal 86, Leeuwarden.
- Fries Museum, Turfmarkt 24, Leeuwarden.
- Frysk Letterkundich Museum en Dokumentaasjesintrum, Grote Kerkstraat 28, Leeuwarden.
- Fryske Akademy, Doelestrjitte 8, Leeuwarden. Aan de Akademy bestaan onder andere de volgende werkgroepen: werkgroep ego-documenten, w.g. heraldiek, w.g. genealogie, historische w.g., literair-historische w.g., naamkundige w.g., w.g. oorkondes, w.g. plaatselijke geschiedenis, religiografische w.g., sociaal-wetenschappelijke commissie en w.g. voor waterstaatsgeschiedenis.
- Gemeentearchief en stedelijke bibliotheek, Grote Kerkstraat 29, Leeuwarden.
- Provinciale en Bumabibliotheek, Boterhoek 1, Leeuwarden.
- Rijksarchief, Boterhoek 3, Leeuwarden.
- St. Alde Fryske Tsjerken, Schoenmakersperk 2, Leeuwarden.
- Streekarchivariaat Noordoost Friesland, Stadhuis, Dokkum.

groningen

- Gewestelijk Historisch Museum, p/a Gemeentehuis, Wijkstraat 1, 9901 AE Appingedam.
- Stichting Ol Hoeskes Klub, Wilhelminalaan 103, 9953 RN Baflo.
- Streekmuseum "De Oude Wolden", secr.: mw. F.J. Kruijper-Steenhuis, Hoofdweg 53, 9695 AB Bellingwolde.
- Historische kring "De Marne", mw. ds. F.A.M. Noordhuis-van 't Land, Kerkstraat 2, 9967 RK Eenrum.
- Het Ommelander Museum, secr.: Oosterstraat 11, 9967 TK Eenrum.
- Bond Heemschut, provinciale commissie Groningen, Van Idekingeweg 167, 9721 CG Groningen.
- Federatie van Musea in de provincie Groningen, secr.: drs. W.H. Knoop, p/a Culturele Raad voor de provincie Groningen, Martinikerhof 27, 9712 JH Groningen.
- Genealogische Servicedienst, p/a Rijksarchief, St. Jansstraat 2, 9712 JN Groningen.
- Gemeentearchief "Stadskiste", Viaductstraat 3a, 9725 BG Groningen, tel. 258420.
- Groninger Borgenstichting, Ossenmarkt 5, postbus 610, 9700 AB Groningen.
- Groninger Museum, Praediniussingel 59, 9711 AG Groningen.
- Noordelijk Scheepvaartmuseum, Brugstraat 24, 9711 HZ Groningen.
- Provinciale Groningse Oudheidkundige Commissie, G. Borgesiuslaan 3, 9722 RA Groningen, secr.: mr. A.T. Vos.
- Rijksarchief, St. Jansstraat 2, 9712 JN Groningen, tel. 127347.
- Stichting Het Groninger Landschap, St. Walburgstraat 4, 9712 HX Groningen.
- Vereniging "Stad en Lande", Thorbeckelaan 180, 9722 NJ Groningen, secr.: mw. dr. J. Kossmann-Putto.
- Werkgroep Monumenten van Bedrijf en Techniek Groningen, p/a Culturele Raad voor de provincie Groningen, drs. W.H. Knoop, Martinikerhof 27, 9712 JH Groningen.
- Stichting Het Grunneger Bouk, secr.: mr. F.P.M. Slijkerman, Ridderspoorweg 40, 9753 GK Haren.
- Vereniging "Gemeente Oud Scheemda", secr. C.E. van der Horst, Langweg 10, 9679 HP Scheemda.
- Streekhistorisch Centrum, Huize Ter Marse, Ceresstraat 2, 9502 EA Stadskanaal.
- Het Veenkoloniaal Museum, Kerkstraat 18, 9641 AR Veendam.

- Openluchtmuseum Het Hogeland, Schoolstraat 2, 9989 AG Warffum.
- Vereniging voor Genealogie en Historie "Westerwolde", secr.: mw. G.P.I. Hiskes-Knigge, M. Hardenbergstraat 3, 9643 LD Wildervank.

drenthe

- Geschiedenisgroep Zweeloo, p/a L.H. van Schelt, Paardelandsdrift 12, 7854 PR Aalden, tel. 05917 - 1913.
- Bond Heemschut, p/a ir. J.A.M. den Boer, Vaart NZ 26, 9401 GN Assen, tel. 05920 - 12766.
- Drents Historische Vereniging, p/a G. Coert, Anreperstraat 132, 9404 IH Assen, 05920 - 12594.
- Drentse Genealogische Vereniging, postbus 243, 9400 AE Assen, 05920 - 13683.
- Drenthe-verzamelaars, p/a J. Brakke & C. Rodenburg, postbus 134, 9400 AC Assen.
- Nieuwe Drentse Volksalmanak, p/a Rijksarchief in Drenthe.
- Provinciaal Buro Monumentenzorg, p/a Provinciaal Museum, Brink, 9401 HS Assen, 05920 - 12741.
- Rijksarchief in Drenthe, Brink 42, 9401 HV Assen, 05920 - 13523.
- Sekties Historie, Schrieverskring, Drenten in de Vromde van het "Drents Genootschap" (Culturele Raad voor Drenthe), Brink 42, 9401 HV Assen, 05920 - 13496, postbus 174, 9400 AD Assen.
- Stichting "Het Drents Landschap", Kloosterstraat 5, 9401 KD Assen, 05920 - 13552.
- Drenthe College (lezingen), p/a J. Lok, Gerritstraat 38, 7981 BF Diever, 05219 - 2290.
- Stichting Oud Meppel, p/a J.K. de Wolde, Schaepmansingel 41, 7942 CB Meppel, 05220 - 55260.
- Stichting Oud Aalden, p/a J. Euving, Mepperstraat 5, 7855 PH Meppen, 05917 - 1350.
- Historische Vereniging "Roon", p/a D.L. Ingelse, Beukenlaan 2, 9311 PP Nieuw-Roden, 05908 - 17457.
- Stichting Oud-Drenthe, p/a G. Overdiep, De Horst 21, 9321 VH Peize, 05907 - 3670.
- Rolder Historisch Genootschap, p/a B. Gerrits, Asserstraat 16, 9451 AC Rolde, 05924 - 1270.
- Werkgroep Brinken, Esweg 4, 9469 TC Schipborg.
- Vereniging het Drents Eigene, p/a A.H. Booy, Elperstraat 1, 9431 BM Westerdorp, 05933 - 1551.
- Stichting het Drentse Boek, p/a A. Haar, Hoofdstraat 79, 7921 AE Zuidwolde, 05987 - 2025.

vervolg van vorige pagina

nieuwe bronnen en informatie op te sporen?

De krant laat zich daar niet bij voorbaat voor lenen. Als een onderzoeker nuttige reacties krijgt op zijn artikel, dan is dat mooi meegenomen voor hem. Voor de krant kan dit echter niet het uitgangspunt zijn. Wil je bepaalde informatie of reacties hebben, dan kun je altijd naar een advertentieafdeling stappen en een advertentie plaatsen.

- Houden journalisten zich beroepshalve bezig met lokale en regionale geschiedenis?

Je hebt wel journalisten die historisch geïnteresseerd zijn. Deze journalisten zijn eerder geneigd zich met historische zaken bezig te houden en zien ook beter de waarde van verhalen over historische onderwerpen. Echt gespecialiseerde journalisten, zoals je die ook voor sport en culturele zaken hebt, ken ik echter niet. Daarvoor heeft de geschiedenis volgens mij te weinig raakvlakken met de actualiteit. Voor een achtergrondartikel bij een bepaalde actuele gebeurtenis zal de journalist zich soms in het verleden van een fabriek, dorp of sociale groep verdiepen.

